

Геннадій Коник, Наталія Груцяк

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Харків, Україна

ВОЛЕЙБОЛ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ

Вступ. В умовах впровадження карантинних обмежень та воєнного стану, коли здобувачі вищої освіти весь час вимушені витратити лише на розумову активність при дистанційній формі навчання, надзвичайної актуальності набуває проблема забезпечення достатнього обсягу рухової активності студентської молоді. Саме тому питання збереження та покращення здоров'я студентів, зважаючи на реалії сьогодення, є одним із найактуальніших. Сучасні умови формують нові вимоги до змісту фізичного виховання студентів: застосування видів спорту, які є популярними серед студентської молоді, а також оздоровчого спрямування навчально-тренувальних занять [3].

Відповіддю на виклики сучасності є використання технологій дистанційного навчання для ефектної реалізації фізичного виховання молоді в таких умовах. Однією з ключових проблем при цьому стає належна організація фізкультурно-оздоровчої діяльності здобувачів вищої освіти для збереження їхнього здоров'я в умовах вкрай обмеженої рухової активності. Дослідниками на підставі підсумків здійсненого педагогічного аналізу запропоновано систему організаційних форм, методів і засобів фізичного виховання задля створення можливості підтримки належного рівня рухової активності студентів, виокремлено цільове скерування дистанційного навчання у реалізації фізичного виховання студентів та використання векторних інформаційних технологій у цьому процесі, що відкриває нові перспективи розвитку галузі та має стати основою стратегії розвитку фізичного виховання. З'ясовано, що застосування технологій дистанційного навчання дозволяє забезпечити цілісне багатоаспектне фізичне виховання, спрямоване на збереження і зміцнення здоров'я студентів в ситуації вимушеного обмеження їхньої рухової активності [2, 4].

Мета дослідження. Метою дослідження є проведення огляду інформаційних технологій як засобів дистанційного навчання, а також залучення здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до занять волейболом під час воєнного стану.

Методи дослідження. Методами дослідження є огляд сучасної літератури за темою дослідження, моніторинг інтернет-ресурсів, системний аналіз та методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Для організації дистанційних занять з фізичного виховання необхідне гарне планування. Викладач при цьому має бути гнучким, експериментувати, підлаштовуватись під реалії та власні вподобання. А в реалізації креативних задумів, допоможуть сучасні онлайн-ресурси:

- Google Classroom – завдяки цьому сервісу можна проводити тести, ділитися враженнями від уроку, надсилати зворотний зв'язок. Спілкування з викладачем надзвичайно важливе для здобувачів вищої освіти;

- Viber, Telegram, Direct в Instagram, Messenger у Facebook – месенджери актуальні для зручного спілкування в освітньому процесі, дозволяють втілити індивідуальний та груповий підхід. Якщо у студентів виникнуть запитання щодо виконання будь-якої вправи, вони можуть поставити їх у зручному месенджері та отримати відеовідповідь;

- YouTube та Google Drive – зручні платформи для розміщення відеоуроків та інших матеріалів для здобувачів освіти;

- Skype, Zoom та Google meet – відеочати для проведення дистанційного заняття з фізичного виховання в реальному часі [1].

У Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна з введенням воєнного стану освітній процес проводиться дистанційно. Не є винятком і фізичне виховання, заняття з якого є до того ж факультативними і не мають підсумкового контролю. Студенти обирають для дистанційних занять вид спорту або рухової активності за допомогою Google-форми, доступної з будь-якого пристрою: комп'ютеру, ноутбуку, смартфона, планшета тощо. Реєстраційна форма прикріплена до корпоративної адреси електронної пошти кафедри фізичного виховання та спорту, що надає можливість оперативно отримувати та обробляти отримані дані.

Волейбол є одним з найпопулярніших видів спорту у здобувачів вищої освіти. Навчальний про-

**Фізична культура, спорт і здоров'я:
стан, проблеми та перспективи**

Харків, 6 грудня 2023 рік

цес проводиться за двома напрямками: фізкультурно-оздоровчим та спортивним. Розподіл студентів за напрямками проводиться у залежності від їхньої фізичної та технічної підготовленості. Головним завданням фізичного виховання є забезпечення достатнього обсягу фізичної активності для підтримання і удосконалення спортивної майстерності.

У 2021-2022 навчальному році до введення воєнного стану волейболом у Каразінському університеті займалося понад 240 студентів, але вже наступного навчального року кількість студентів, які обрали волейбол при дистанційній формі занять, скоротилася до 140 осіб (16,9% від загальної кількості студентів, які займалися фізичним вихованням), 106 з яких займалися у спортивно орієнтованих групах фізичного виховання, а 34 – у спортивних групах.

У першому семестрі 2023-2024 навчального року відсоток кількості студентів, які обрали заняття волейболом практично не змінився – 16,6%, але загальна їх кількість дещо зменшилась і складає 123 студенти. Як і раніше, навчально-тренувальні заняття проводяться протягом усього навчального року з метою підтримки зацікавленості студентів до регулярної фізичної активності.

Висновки. В результаті проведеного аналізу встановлено, що волейбол є доступним та популярним видом оздоровлення студентської молоді. Практика застосування цього командного ігрового виду спорту для фізичного виховання здобувачів вищої освіти Каразінського університету показала доцільність його використання в навчальному процесі в умовах дистанційного навчання під час воєнного стану.

Список використаної літератури.

1. Авдєєва Т. В., Луговська Н. М. Сучасні виклики фізичного виховання в умовах дистанційного навчання. [Електронний ресурс]: <https://naurok.com.ua/suchasni-vikliki-fizichnogo-vihovannya-v-umovah-distanciynogo-navchannya-321821.html>
2. Гребінка Г. Я., Куспиш О. В., Кубрак Я. Д., Рожко О. І. Формування інформаційного простору фізичного виховання студентів технологіями дистанційного навчання. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 2020. 3(123). С. 33–37.
3. Зеніна І. В., Гаврилова Н. М., Кузьменко Н. В. Особливості фізичного виховання студентів в умовах дистанційного навчання. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2021. Вип. 6 (137). С. 19-22.
4. Лещенко Г. А., Захарова О. В. Фізичне виховання студентів закладів вищої освіти в умовах дистанційного навчання. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 2022. (207), С.189-194. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-189-194>